

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: oponent/tka práce

Název práce: Influenceri a zdraví: případ prezentace vitamínů pro lepší spánek

Autor/ka práce: Bc. Lizaveta Varabyova

Vedoucí práce: doc. PhDr. Dino Numerato Ph.D.

Navržené hodnocení: C

Zdůvodnění vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl práce je jasně formulován v úvodu práce, v sekci 1.6 a autorka se postupně k výzkumným otázkám vrací při popisu zjištění v kapitole 3 a systematizuje zjištění v závěru. V závěru by bylo vhodné přesnou formulaci VO zopakovat. Práce vykazuje logickou strukturu, podkapitolu 1.6 věnující se cíli a VO výzkumu by však bylo vhodnější zařadit na úvod metodologické části výzkumu. V metodologické sekci postrádám alespoň stručnou diskuzi etiky zvoleného výzkumu, v níž by se autorka mohla vyjádřit například k používání veřejně dostupných mediálních obsahů pro vzdělávací účely, aby zdůvodnila způsob prezentace údajů a tváří osob. Závěry práce odpovídají VO a cílům práce, jak jasně dokládá závěr textu.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Autorka čerpá především ze zahraniční literatury, jejíž znalost prokazuje nejen v teoretické části, ale také v analýze a diskuzi, když svá zjištění s existujícím výzkumem ve zvolené oblasti konfrontuje. Teoretická část práce je vhodně strukturována. Oceňuji především snahu studentky diskutovat množství odborných pohledů na zvolené klíčové fenomény, tj. medikalizaci, farmaceutikalizaci, poruchy spánku a sociální konstrukci zdraví na sociálních médiích (zjm. jejich možný přínos, negativní dopady, vztah k oblastem veřejných politik, trhu a sociální ne-spravedlnosti). Vzhledem k tomu, že téměř 90% zkoumaných influencerů byly ženy, bylo by vhodné genderový aspekt komunikace zdraví na sociálních médiích zmínit s pomocí domácí i zahraniční literatury v teoretické části práce.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Na rozdíl od teoretické části nacházím v metodologické části nedostatky. Autorka nejasně popisuje zvolenou metodu, kdy v různých pasážích hovoří o analýze obsahu, ale není zřejmé, zda se vydala cestou tematické analýzy nebo multimodální analýzy. Autorka hovoří o procesu kódování, avšak nikde jej detailněji nepopisuje. Analytická část, konkrétně rozbor zjištění v částech 3.1 a 3.1.1, představuje a propojuje naráz různá nalezená témata s komunikačními strategiemi, což činí prezentaci zjištění nepřehlednou. Autorka prezentuje rozhodnutí pracovat s mixem různých sociálních médií jako výhodu, avšak nekomentuje značné limity tohoto rozhodnutí, když používání různých platforem je značně spojeno s aktivitou různých věkových skupinami, avšak o faktoru věku autorka napříč prací nehovoří. Uvádí, jaký typ influencerů je z hlediska témat sdílených obsahů

(životní styl, cestování apod.) v jejím výzkumném vzorku zastoupen, ale dále tuto skutečnost nijak ve výzkumu nereflexuje. Zároveň fakt, že zkoumá mezinárodní obsah a produkci v českém a anglickém jazyce by si zasloužilo zproblematizování, jelikož různé země (jak sama autorka upozorňuje v teoretické části práce) mají odlišně nastavené veřejné zdravotní politiky a jinak v nich funguje/jinou roli zastává farmaceutický průmysl.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Autorka přichází se zajímavými a relevantními zjištěními, jež jsou interpretovány na základě znalosti oborové literatury. V částech 3.1 a 3.1.1 však nejsou zjištění dobře systematizována. Na mnoha částech (např. v úvodu) chybí vyznačení klíčových témat (kódů? – autorka nám nesděljuje, jaký je vztah mezi kódy a tématy a jak k nim dospěla, viz výše). Témata jsou rovnou propojována s komunikačními strategiemi a jejich interpretací, přestože následně autorka nabízí jasnou systematizaci komunikačních strategií v části 3.2. Kapitola 3 je proto prodchnuta jak zajímavými zjištěními, tak opakovaným popisem již řečeného i interpretací zjištění, která by se lépe hodila do diskuzní kapitoly 4. Nevytěžená mi přijde analýza, která by zohledňovala typ tematického zaměření influencerky a jejího přístupu k vitamínům i hlubší analýzu specifik komunikace na různých platformách. Obecná zjištění o různých přístupech ke komunikaci při zohlednění základních technologických funkcí a uživatelského rozhraní (viz kap. 4 „Diskuze“ – delší videa na YouTube umožňují detailnější diskuzi, Pinterest více komunikuje obrazem) totiž nepovažuji za dostatečná. Jestliže široká škála influencerek (národnostně i tematicky) a sociálních médií měla být předností této práce, shledávám dané spíše nereflektovaným problémem, který by mohl být přínosem, pokud by byl v analýze vytěžen.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Autorka důsledně odlišuje vlastní tvrzení od tvrzení přejatých.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Po formální stránce je text zpracován pečlivě. Autorka odkazuje jednotnou zavedenou formou (pouze není zřejmé, proč v části o poruchách spánku přímo neodkazuje na autory studie z roku 2017, nýbrž pouze na Journal of Clinical Sleep Medicine?), překlepů nebo výrazných gramatických chyb se neobjevuje mnoho. Místy autorka lehce zápasí s vhodným vyjádřením, např. dvakrát používá obrat „miliarda různých problémů“ (s. 18), „miliarda různých nemocí“ (s. 20), případně „zahrnuje úplně všechno“ (s. 19) nebo v závěru práce píše namísto o sběru dat o „odběru dat“ (s. 78). Stylistika a gramatika práce je navzdory těmto výkyvům, viděno obecně, v pořádku.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li nějaké).

Vše obsahuje posudek výše.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Mohla by nás autorka blíže seznámit s přesným metodologickým postupem analýzy dat?

Mohla by autorka přiblížit, zda a jaká detailnější specifika našla v případě komunikace zvoleného tématu různými skupinami tematických influencerek a na různých platformách?

Celkové hodnocení práce: **C**

Předloženou práci považuji za podařený výzkumný projekt, který přináší zajímavá a relevantní zjištění do zvolené oblasti. Autorka ukazuje v přehledné teoretické části dostatečnou znalost základních termínů, konceptů a perspektiv, jež se k nim vážou. Navíc dokáže teoretický aparát vhodně použít k interpretaci zjištění. Méně srozumitelný na práci je samotný výzkumný postup autorky a systematizace zjištění v částech 3.1 a 3.1.1, které vedou k nadbytečné repetici s částí 3.2. Široký mix influencerských skupin a sociálních médií neshledávám jako dostatečně reflektovaný a vytěžený v oblasti zjištění a interpretace. Po formální stránce považuji až na drobné nedostatky práci za pečlivě zpracovaný závěrečný text.

Datum: 12. 6. 2024

Podpis: